

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Навчально-науковий інститут заочно-дистанційного навчання
Кафедра правознавства

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Державна влада і місцеве самоврядування в Україні»
на 2025-2026 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Публічне адміністрування»
Спеціальність	D4 Публічне управління та адміністрування
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Древаль Юрій Дмитрович
д.держ.упр, професор
професор закладу вищої освіти

Контактний телефон	+38-050-5864175
Електронна адреса	drevaly@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна/заочна http://pravo.puet.edu.ua/studinfo.php онлайн: електронною поштою, сб 10.00-12.00
Сторінка дистанційного курсу	

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Орел Вікторія Анатоліївна
старший викладач закладу вищої освіти

Контактний телефон	+38(095) 56-45-694
Електронна адреса	saloviktorya@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна/заочна http://pravo.puet.edu.ua/studinfo.php онлайн: електронною поштою, сб 10.00-12.00
Сторінка дистанційного курсу	

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою є надання теоретичних і прикладних знань про системно-структурну організацію органів публічної влади, формування цілісного уявлення про елементи організації роботи органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування, ознайомлення студентів із основними нормативно-правовими актами в галузі державної влади та місцевого самоврядування.
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (денна форма навчання – лекції 18 год., практичні заняття 14 год., самостійна робота 88 год., заочна форма навчання – лекції 4 год., практичні заняття 4 год., самостійна робота 112 год.)
Форми та методи навчання	Лекційні та семінарські заняття в аудиторії з використанням інформаційних технологій, самостійна робота із джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою поза аудиторними заняттями Методи навчання - викладення наукового і навчального мультимедійного матеріалу з основних розділів, тем навчальної дисципліни на лекційних заняттях в аудиторії; закріплення, систематизація та узагальнення теоретичних знань, що були отримані студентами під час лекційних занять, позааудиторного опрацювання рекомендованих джерел інформації та представлення результатів

	самостійної роботи в письмовій формі (навчальне (практичне) завдання, реферат(есе) за заданою проблематикою), на семінарських/практичних заняттях та передсемінарських індивідуальних консультаціях; під час проведення інтелектуальних ігор, диспутів, дебатів.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування лекцій; обговорення теоретичних питань на семінарських заняттях; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи; написання і захист наукових рефератів з визначеної проблеми; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік
Базові знання	Наявність широких знань з конституційного права України, адміністративного права, інформаційного права, адміністративної процедури
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності		
1.	Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК02).	Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю (РН06).
2.	Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології (ЗК05).	Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм (РН08).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
3.	Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти (СК01).	Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень (РН 01).
4.	Здатність самостійно готувати проєкти нормативно-правових актів, аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, надавати експертну оцінку нормативно-правовим актам на різних рівнях публічного управління та адміністрування (СК07).	Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проєкти нормативно-правових актів для їх усунення (РН 02).
5.	Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними (СК05).	Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності (РН10).
6.	Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування (СК03).	Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування (РН04).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Загальна характеристика елементів організації та діяльності органів державної влади, органів		

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Автономної Республіки Крим та місцевого самоврядування в Україні		
Тема 1. Державна влада і місцеве самоврядування як наука і навчальна дисципліна	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення Конституційні основи державного будівництва і місцевого самоврядування. Основні напрями здійснення державного будівництва і місцевого самоврядування в Україні. Наука державного будівництва і місцевого самоврядування. Історичний розвиток науки державного будівництва і місцевого самоврядування. Зв'язок науки державної влади і місцевого самоврядування з різними галузями права та іншими науками. Значення навчальної дисципліни «Державна влада і місцеве самоврядування в Україні» для підготовки юристів. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.
Тема 2. Поняття й елементи організації та діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і місцевого самоврядування в Україні	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення Конституційні основи державного будівництва і місцевого самоврядування. Основні напрями здійснення державного будівництва і місцевого самоврядування в Україні. Наука державного будівництва і місцевого самоврядування. Історичний розвиток науки державного будівництва і місцевого самоврядування. Зв'язок науки державної влади і місцевого самоврядування з різними галузями права та іншими науками. Значення навчальної дисципліни «Державна влада і місцеве самоврядування в Україні» для підготовки юристів. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.
Тема 3. Організація та діяльність органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і місцевого самоврядування в Україні	Відвідування лекції; обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення Матеріальна і фінансова основи організації та діяльності органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і місцевого самоврядування в Україні. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		самоконтролю знань за темою.
Модуль 2. Організація роботи органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування		
Тема 4. Організація роботи Верховної Ради України	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення Організація проведення слухань у Верховній Раді України. Методи роботи Верховної Ради України. Організація прийняття та виконання актів Верховної Ради України. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.
Тема 5. Організація роботи органів та посадових осіб Верховної Ради України.	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення Функції та компетенція комітетів Верховної Ради України. Погоджувальна рада депутатських фракцій і груп. Організація роботи тимчасових комісій Верховної Ради України. Організація роботи Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Організація роботи Рахункової палати. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.
Тема 6. Організація роботи народних депутатів України	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення Помічники-консультанти народних депутатів України. Гарантії діяльності народних депутатів України. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.
Тема 7. Організація роботи Президента України	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення Організація підготовки і проведення виборів Президента України. Організація прийняття та виконання актів Президента України. Організація роботи Офісу Президента України. Організація роботи представників Президента України. Організація роботи Ради національної безпеки і оборони України. Організація роботи Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим. Завдання 2. Скориставшись

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		<i>інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 8. Організація роботи Кабінету Міністрів України	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> Основи організації і діяльності Кабінету Міністрів України. Організація прийняття та виконання актів Кабінету Міністрів України. Організація діяльності робочих органів Кабінету Міністрів України. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 9. Організація роботи центральних органів виконавчої влади в Україні	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> Основи організації і діяльності центральних органів виконавчої влади. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 10. Організація роботи місцевих державних адміністрацій	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> Основи організації і діяльності місцевих державних адміністрацій. Голова місцевої державної адміністрації та його заступники, їх повноваження й організація роботи. Організація прийняття та виконання актів місцевих державних адміністрацій. Відділи, управління та інші органи місцевої державної адміністрації, її апарат, організація їх роботи. <i>Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.</i>
Тема 11. Організація роботи Верховної Ради Автономної Республіки Крим	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	<i>Завдання 1. Питання для самостійного вивчення</i> Організація роботи органів і посадових осіб Верховної Ради Автономної Республіки Крим. Організація роботи депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим. Апарат Верховної Ради Автономної Республіки Крим та організація його роботи. Функції Ради міністрів Автономної Республіки Крим. Форми і методи

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		діяльності Ради міністрів Автономної Республіки Крим. Організація роботи апарату Ради міністрів Автономної Республіки Крим. Організація діяльності інших органів виконавчої влади Автономної Республіки Крим. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.
Тема 12. Засади місцевого самоврядування	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення Територіальна громада – первинний суб’єкт місцевого самоврядування. Місцеві референдуми. Збори (конференції) громадян, організація їх підготовки та порядок проведення. Місцеві ініціативи. Громадські слухання. Звернення громадян. Принципи місцевого самоврядування. Функції місцевого самоврядування. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.
Тема 13. Організація роботи представницьких органів і посадових осіб місцевого самоврядування	Відвідування лекції; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення Порядок підготовки та проведення сесій місцевих рад. Апарат місцевих рад і організація його роботи. Організація роботи сільського, селищного, міського голови, секретаря ради, голови обласної, районної ради та його заступників. Організація роботи органів самоорганізації населення. Асоціації та інші форми добровільних об’єднань органів місцевого самоврядування. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.
Тема 14. Організація роботи депутатів місцевих рад	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення Депутатські запити, звернення, запитання, порядок їх внесення і розгляду. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 15. Організація роботи виконавчих органів місцевих рад	Обговорення теоретичного питання на семінарському занятті; тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	самоконтролю знань за темою. Завдання 1. Питання для самостійного вивчення Система, будова, порядок утворення та форми роботи відділів, управлінь та інших виконавчих органів рад. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.
Тема 16. Взаємодія органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і органів місцевого самоврядування з громадськими об'єднаннями, судовими, правоохоронними органами та органами юстиції	Тестування; виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення Засади взаємодії громадських об'єднань і політичних партій з органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування. Відносини органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і органів місцевого самоврядування з органами прокуратури, Служби безпеки України та органами внутрішніх справ. Організація роботи департаментів, відділів, управлінь органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим і органів місцевого самоврядування по взаємодії із судовими, правоохоронними органами та органами юстиції. Завдання 2. Скориставшись інформаційними джерелами опрацювати теоретичний матеріал по темі. Завдання 3. Виконати тестування самоконтролю знань за темою.

**Інформаційні джерела
Нормативно-правові акти
Конституція України**

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 245к/96-ВР із змінами, внесеними згідно Закону України № 1401-VIII від 2 червня 2016 року // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 28. Ст. 532 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

Міжнародно-правові акти

2. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text

3. Європейська Хартія місцевого самоврядування від 15.10.1985 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_036#Text

4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text

5. Конвенція Ради Європи № 108 від 1981 року «Про захист осіб у зв'язку з автоматизованою обробкою персональних даних». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_326#Text

**Закони України, Укази Президента України,
Постанови Верховної Ради України**

6. Вибірчий кодекс України від 19.12.2019 р. № 396- IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/396-20#Text>

7. Конституція Автономної Республіки Крим від 21.10.1998 р.: затв. Законом України від 23.12.1998 р. № 350-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/350-14#Text>

8. Питання Апарату Ради національної безпеки і оборони України: Указ Президента України від 18.10.2019 р. № 764/2019. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/7642019-30005>
9. Питання забезпечення діяльності Президента України: Указ Президента України від 20.06.2019 р. № 417/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/417/2019#Text>
10. Питання Представництва Президента України в Автономній Республіці Крим: Указ Президента України від 17.10.2019 р. № 758/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/758/2019#Text>
11. Положення про Апарат Ради національної безпеки і оборони України: Указ Президента України від 14.10.2005 р. № 1446/2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1446/2005#Text>
12. Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим: Закон України від 10.02.1998 р. № 90/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/90/98-%D0%B2%D1%80#Text>
13. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р. № 4572-17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17#Text>
14. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 р. № 157-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text>
15. Про затвердження Положення про Апарат Верховної Ради України: розпорядження Голови Верховної Ради України від 25.08.2011 р. № 769. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/769/11-pr#Text>
16. Про затвердження Положення про секретаріат депутатської фракції у Верховній Раді України: Розпорядження Голови Верховної Ради України від 22.02.2008 р. № 304. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/304/08-pr#Text>
17. Про затвердження Положення про секретаріат комітету Верховної Ради України: Розпорядження Голови Верховної Ради України від 22.02.2008 р. № 305. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/305/08-pr#Text>
18. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 р. № 393/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80#Text>
19. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27.02.2014 р. № 794- VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-18#Text>
20. Про комітети Верховної Ради України: Закон України від 04.04.1995 р. № 116/95-ВР у ред. Закону від 22.12.2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/116/95-%E2%F0#Text>
21. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13.11.2017 р. № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19#Text>
22. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text14>
23. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/586-14#Text>
24. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
25. Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11.07.2001 р. № 2625-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2625-14#Text>
26. Про особливу процедуру усунення Президента України з поста (імпічмент): Закон України від 10.09.2019 р. № 39-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/39-20#Text>
27. Про офіційні символи глави держави: Указ Президента України від 29.11.1999 р. № 1507/99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1507/99#Text>
28. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 р. № 2365- III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>
29. Про Положення про Офіс Президента України: Указ Президента України від 25.06.2019 р. № 439/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436/2019#Text>
30. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12 травня 2015 № 389-VIII // Відомості Верховної Ради України. 2015. № 28. Ст. 250. 1509 с. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/389-19>
31. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
32. Про правовий режим надзвичайного стану: Закон України від 16 березня 2000 року // Офіційний вісник України. 2000. № 15. С. 7-17. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1550-14>
33. Про Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим: Закон України від 02.03.2000 р. № 1524-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1524-14#Text>
34. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>
35. Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим: Закон України від 16.06.2011 р. № 3530-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3530-17#Text>
36. Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 05.03.1998 р. № 183/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183/98-%D0%B2%D1%80#Text>
37. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 № 1861-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17#Text>

38. Про розподіл обов'язків з питання виконання окремих повноважень Голови Верховної Ради України між Першим заступником Голови Верховної Ради України та заступником Голови Верховної Ради України: Розпорядження Голови Верховної Ради України від 04.11.2019 р. № 1191-к. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1191к/19-pr#Text>

39. Про розподіл обов'язків між Керівником Апарату Верховної Ради України та заступниками Керівника Апарату Верховної Ради України: Розпорядження Голови Верховної Ради України від 20.05.2020 р. № 199 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/199/20-pr#Text>

40. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23.04.1991 р. № 987-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12#Text>

41. Про Службу безпеки України: Закон України від 25.03.1992 р. № 2229- XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>

42. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001р. № 2493-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>

43. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17.06.2014 р. № 1508-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text>

44. Про статус депутата Верховної Ради Автономної Республіки Крим: Закон України від 22.12.2006 р. № 533-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-16#Text>

45. Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11.07. 2002 р. № 93-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93-15#Text>

46. Про статус народного депутата України: Закон України від 17.11.1992 р. № 2790-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12#Text>

47. Про стимулювання розвитку регіонів: Закон України від 08.09.2005 р. № 2850 – IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15#Text> 16

48. Про структуру Апарату Верховної Ради України: Постанова Верховної Ради України від 20.04.2000 р. № 1678-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1678-14#Text>

49. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>

50. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2014 р. № 333-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text>

51. Про тимчасові слідчі комісії і тимчасові спеціальні комісії Верховної Ради України: Закон України від 19.12.2019 р. № 400-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/400-20#Text>

52. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997 р. №776/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80#Text>

53. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. № 3166-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3166-17#Text>

Основні інформаційні джерела:

54. Державне будівництво і місцеве самоврядування : посіб. для підгот. до іспиту / [С. Г. Серьогіна, О. Ю. Лялюк, І. І. Бодрова та ін.]. Харків : Право, 2023. 208 с.

55. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» / Уклад.: С.Г. Серьогіна, І.І. Бодрова, С.В. Болдирев та ін. Х.: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 90 с.

56. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: підручник / І. І. Бодрова, С. В. Болдирев, В. О. Величко та ін.; за ред. С. Г. Серьогіної ; 4-те вид., переробл. та допов. Х.: Право, 2018. 392 с.

57. Добровільне об'єднання територіальних громад в Україні / С. Г. Серьогіна, І. І. Бодрова, П. М. Любченко, С. В. Болдирев, О. Ю. Лялюк, Л. М. Баранова, О. П. Печений. Х.: НДІ державн. буд-ва та місц. самовряд, 2017. 216 с.

58. Любченко П. М. Муніципальне право України: підруч. Х.: Право, 2019. 512 с.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

• Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu-1.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

• Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

- **Політика щодо академічної доброчесності.**

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Кодекс академічної доброчесності професорсько-викладацького складу, здобувачів освіти та співробітників спеціальності 081 Право. URL: <http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/12/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-profesorskogo-vykladaczko-skladu-zdobuvachiv-osvity-ta-spivrobitnykiv-speczialnosti-081-pravo.pdf>.

- **Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:**

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

- **Політика вирішення конфліктних ситуацій:**

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravy-la-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidscontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>.

- **Політика підтримки учасників освітнього процесу:**

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

• **Безпека освітнього середовища:** Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-3): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (2 бал); тестування (2 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (3 бал); поточна модульна робота (3 балів)	20
Модуль 2 (теми 4-16): відвідування лекції (0 балів); обговорення теоретичного питання на семінарському занятті (2 бал); тестування (2 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (3 бал); поточна модульна робота (3 балів)	80
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Участь у предметних олімпіадах: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10-30
	2. Участь у конкурсах на кращого знавця дисципліни: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10-30
	3. Участь у громадських волонтерських ініціативах, різних формах неформальної та/або інформальної освіти, як то проходження	10-30

	визначеного онлайн курсу чи іншого елементу неформальної та /або неформальної освіти ¹	
	4. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	1-15
	5. Оформлення сценарного плану дидактичної гри	10-20
2. Науково-дослідна	1. Написання і захист наукового реферату з визначеної проблеми	0-5
	2. Участь в наукових гуртках («Ін-Юре»)	5-20
	3. Участь в наукових студентських клубах («Феміда»)	5-20
	4. Участь в конкурсах студентських робіт: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-15
	5. Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5-15
	6. Підготовка публікації в наукових виданнях.	20
Разом		*

* Максимальна кількість додаткових балів для студента – 30.

Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

¹ Тут йдеться, зокрема, про використання низки навчальних онлайн-курсів на національній онлайн-платформі з цифрової грамотності «Дія. Цифрова освіта», сайті студії онлайн-освіти EdEra, сайті проєкту «Prometheus» та освітній онлайн-платформі Zrozumilo!.